

آزمون‌های جامع

پاسخ نامه تشریحی

پاسخ آزمون جامع فصل اول

۱. گزینه‌ی «۳»

باید داده‌ای را حذف کنیم که نزدیک‌ترین فاصله رو به میانگین دارد، پس اول میانگین رو محاسبه می‌کنیم:

همون طور که می‌بینین میانگین، به عدد ۱۳ نزدیک‌تره. پس اگر ۱۳ رو حذف کنیم، تغییرات میانگین کم‌ترین خواهد بود.

۲. گزینه‌ی «۱»

بدون شرح!

۳. گزینه‌ی «۴»

دسته‌ی سوم (۲۶، ۲۱) است. پس طول دسته برابر ۵ است. از طرفی چون دامنه‌ی تغییرات ۳۵ است، پس:

$$\frac{\text{دامنه‌ی تغییرات}}{\text{طول دسته}} = \frac{۳۵}{۵} = ۷ = \text{تعداد دسته‌ها}$$

پس تعداد دسته‌ها ۷ تا است. حالا برای اینکه مرکز دسته‌ی آخر رو حساب کنیم، اول کران بالای دسته‌ی آخر رو محاسبه می‌کنیم و بعد ارزش نصف طول دسته رو کم می‌کنیم:

$$۴ \times (\text{طول دسته}) + \text{کران بالای دسته‌ی سوم} = \text{کران بالای دسته‌ی آخر (هفتم)}$$

$$۴۶ = ۴(۵) + ۲۶ = \text{کران بالای دسته‌ی آخر (هفتم)}$$

$$\Rightarrow \text{مرکز دسته‌ی آخر} = ۴۶ - \frac{۵}{۲} = ۴۳/۵$$

۴. گزینه‌ی «۲»

$$\frac{\text{فراوانی دسته‌ی سوم}}{\text{تعداد کل داده‌ها}} = \frac{a}{9+a} \Rightarrow \frac{۳/۶ + ۰/۴a}{a} = a \Rightarrow ۳/۶ = ۰/۶a \Rightarrow a = ۶$$

پس میانگین با توجه به رابطه $\bar{x} = \frac{\sum f_i x_i}{\sum f_i}$ برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{(۲ \times ۱) + (۳ \times ۲) + (۶ \times ۳) + (۴ \times ۴)}{۱۵} = \frac{۴۲}{۱۵} = \frac{۱۴}{۵} = ۲/۸$$

۵. گزینه‌ی «۴»

مساحت مکعب به طول یال a برابر $۶a^۲$ است. چون طول یال ۲ است، پس مدلش $a = ۲ + E$ است و مدل مساحتش به صورت زیر است:

$$S = ۶(۲ + E)^۲ = ۶(۴ + ۴E + E^۲) = ۲۴ + ۲۴E + ۶E^۲$$

$$\Rightarrow S \approx ۲۴ + ۲۴E$$

۶. گزینه‌ی «۱»

طول میله ۸ است، یعنی فراوانی مطلقش ۸ است. پس:

$$\frac{\text{فراوانی مطلق}}{\text{تعداد کل داده‌ها}} = \frac{۸}{n} \Rightarrow \frac{۰/۴}{n} \Rightarrow n = ۲۰$$

از طرفی می‌دونیم مجموع فراوانی‌های نسبی برابر ۱ است، در نتیجه:

$$۰/۱ + ۰/۲۵ + ۰/۴ + x = ۱ \Rightarrow x = ۰/۲۵$$

$$\frac{\text{فراوانی مطلق}}{\text{تعداد کل داده‌ها}} = \frac{f_۴}{۲۰} \Rightarrow \frac{۰/۲۵}{۲۰} = \frac{f_۴}{۲۰}$$

$$\Rightarrow f_۴ = ۵$$

۷. گزینه‌ی «۳»

اصلاحیه: عدد ماشین حساب در صورت سوال ۰/۴۴۱ است.

$$x = [۰/۴۴۱ \times ۲۵] + ۶ = ۱۷$$

۸. گزینه‌ی «۳»

چون واریانس داده‌ها صفره، پس داده‌ها باهم برابرند:

$$x_۱ = x_۲ = x_۳ = x_۴ = x_۵$$

با توجه به تساوی بالا،

داده‌های ۴ + $x_۵$ ، ۳ + $x_۴$ ، ۲ + $x_۳$ ، ۱ + $x_۲$ ، $x_۱$ را به صورت ۴ + $x_۱$ ، ۳ + $x_۱$ ، ۲ + $x_۱$ ، ۱ + $x_۱$ ، $x_۱$ در نظر می‌گیریم و از همه‌ی اونها $x_۱$ واحد کم می‌کنیم (واریانس تغییر نمی‌کنه). پس باید واریانس داده‌های ۴، ۳، ۲، ۱، ۰ رو محاسبه کنیم. چون ۵ داده‌ی صحیح متوالی‌اند، پس واریانس اونها برابر ۲ است.

۹. گزینه‌ی «۴»

$$\frac{۴}{n} = \frac{\text{فراوانی مطلق دسته‌ی دوم}}{\text{تعداد کل داده‌ها}} \Rightarrow \frac{۰/۲}{n} = \frac{۴}{n}$$

$$\Rightarrow n = ۲۰$$

$$\frac{\text{فراوانی مطلق دسته‌ی سوم}}{\text{تعداد کل داده‌ها}} = \frac{\text{فراوانی نسبی دسته‌ی سوم}}{۲۰}$$

$$\Rightarrow z = \frac{۵}{۲۰} = ۰/۲۵$$

چون مجموع کل فراوانی‌های نسبی برابر ۱ است، پس:

$$y + ۰/۲ + z = ۱ \Rightarrow y = ۰/۵۵$$

۱۰. گزینه‌ی «۳»

برای اینکه مد داشته باشیم باید x برابر یکی از داده‌های معلوم باشه. از طرفی چون میانگین، میانه و مد باهم برابرند، x نمی‌تونه ۱۱۰ یا ۶۰ باشه، چون در این صورت میانه که داده‌ی وسطه با مد برابر نمی‌شه. حالا دو حالت در نظر می‌گیریم:

$$(۱) x = ۷۰: \begin{cases} \text{مد} = ۷۰ \\ \text{میانه} = ۷۰ \end{cases}$$

$$\text{میانگین} = \frac{۶۰ + ۷۰ + ۷۰ + ۸۰ + ۱۱۰}{۵} = \frac{۳۹۰}{۵} = ۷۸$$

این سه تا برابر نشدن.

$$(۲) x = ۸۰: \begin{cases} \text{مد} = ۸۰ \\ \text{میانه} = ۸۰ \end{cases}$$

$$\text{میانگین} = \frac{۶۰ + ۷۰ + ۸۰ + ۸۰ + ۱۱۰}{۵} = ۸۰$$

۱۱. گزینه‌ی «۳»

جمع کل فراوانی‌های نسبی برابر ۱ است:

$$۰/۲ + x + y + ۰/۳ = ۱ \Rightarrow x + y = ۰/۵ \quad (*)$$

میانگین برابر ۴/۸ است:

$$۲(۰/۲) + ۳x + ۵y + ۷(۰/۳) = ۴/۸$$

$$\alpha = \frac{\text{فراوانی مطلق دسته‌ی سوم}}{\text{تعداد کل داده‌ها}} \times 2\pi = \frac{4}{20} \times 2\pi = \frac{2\pi}{5}$$

$$\xrightarrow{(*)} S = \frac{2\pi}{5} = \frac{\pi}{5}$$

۱۸. گزینه‌ی «۳»

جدول مربوط به نمودار رو می‌نویسیم.

x_i	۲	۳	۵	۶
f_i	۳	۴	۳	۲

تعداد داده‌ها ۱۲ و زوج، پس میانگین داده‌ی ششم و هفتم، برابر میانه

است، بنابراین: $\text{میانه} = \frac{۳+۳}{۲} = ۳$

از طرفی:

$$\bar{x} = \frac{\sum x_i f_i}{n} = \frac{۶+۱۲+۱۵+۱۲}{۱۲} = \frac{۴۵}{۱۲} = \frac{۱۵}{۴} = ۳/۷۵$$

$$\Rightarrow \text{میانه} + \text{میانگین} = ۳ + ۳/۷۵ = ۶/۷۵$$

۱۹. گزینه‌ی «۲»

$$\sum_{i=1}^{12} x_i^2 = ۱۰۸$$

از طرفی:

$$\sigma^2 = \frac{\sum x_i^2}{n} - \left(\frac{\sum x_i}{n}\right)^2 \Rightarrow \sigma^2 = \frac{۱۰۸}{۱۲} - \left(\frac{\sum x_i}{۱۲}\right)^2$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = ۹ - \left(\frac{\sum x_i}{۱۲}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{(\sum x_i)^2}{۱۴۴} = ۹ - \sigma^2 \Rightarrow (\sum x_i)^2 = ۱۴۴(۹ - \sigma^2)$$

مجموع داده‌ها زمانی ماکزیمم که σ^2 مینیمم باشد. مینیمم $\sigma^2 = ۰$ است، پس:

$$(\sum x_i)^2 = ۹ \times ۱۴۴ \Rightarrow \sum x_i = ۳ \times ۱۲ = ۳۶$$

۲۰. گزینه‌ی «۴»

اگر a بزرگ‌ترین داده باشد: $R = a - (-۲) = ۱۵ \Rightarrow a = ۱۳$

اگر a کوچک‌ترین داده باشد: $R = ۱۰ - a = ۱۵ \Rightarrow a = -۵$

$$\Rightarrow 3x + 5y = 2/3 \quad (**)$$

$$\xrightarrow{(*), (**)} y = ۰/۴, x = ۰/۱ \Rightarrow y - x = ۰/۳$$

۱۲. گزینه‌ی «۱»

فراوانی تجمعی دسته‌ی آخر برابر تعداد کل داده‌هاست، پس:

$$F_5 = y = ۲۵ \Rightarrow \frac{F_5}{F_3} = \frac{۲۵}{۱۵} = \frac{۵}{۳}$$

۱۳. گزینه‌ی «۲»

$$\text{طول دسته} = \frac{\text{دامنه‌ی تغییرات}}{\text{تعداد دسته}} \Rightarrow x = \frac{۷۲}{x+۶}$$

$$x^2 + 6x - 72 = 0 \Rightarrow (x+12)(x-6) = 0 \Rightarrow x = ۶$$

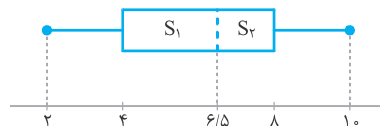
۱۴. گزینه‌ی «۱»

می‌خواهیم چارک‌ها رو محاسبه کنیم. پس اول داده‌ها رو مرتب می‌کنیم:

$$۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۷, ۸, ۸, ۱۰$$

$\downarrow$ $\downarrow$
 Q_1 $\text{میانه} = ۶/۵$ Q_3

پس نمودار جعبه‌ای داده‌ها به صورت زیره:

پس نسبت S_1 به S_2 رو باید حساب کنیم. چون عرض مستطیل‌ها یکسانه، نسبت مساحت‌ها برابر نسبت طول مستطیل‌هاست:

$$\frac{S_1}{S_2} = \frac{۶/۵ - ۴}{۸ - ۶/۵} = \frac{۲/۵}{۱۷/۵} = \frac{۲}{۱۷}$$

۱۵. گزینه‌ی «۱»

مجموع مجذور ۳ داده‌ی آماری $\{x_1, x_2, x_3\}$ برابر ۲۷۰ است:

$$x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = ۲۷۰$$

میانگین چهار داده $\{x_1, x_2, x_3, x_4\}$ برابر ۸ است:

$$\frac{x_1 + x_2 + x_3 + ۵}{۴} = ۸ \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = ۲۷$$

حالا انحراف معیار داده‌های $\{x_1, x_2, x_3\}$ رو حساب می‌کنیم:

$$\sigma^2 = \frac{\sum x_i^2}{n} - \bar{x}^2 = \frac{۲۷۰}{۳} - \left(\frac{۲۷}{۳}\right)^2 = ۹۰ - ۸۱ = ۹ \Rightarrow \sigma = ۳$$

۱۶. گزینه‌ی «۱»

$$f_1 + f_2 + f_3 + f_4 = ۳۰ \Rightarrow f_4 = ۳۰$$

فراوانی تجمعی دسته‌ی آخر برابر تعداد کل داده‌هاست:

$$\Rightarrow n = F_5 = ۴۲$$

$$\text{فراوانی مطلق دسته‌ی آخر} : f_5 = F_5 - F_4 = ۴۲ - ۳۰ = ۱۲$$

$$\text{فراوانی نسبی دسته‌ی آخر} = \frac{f_5}{n} = \frac{۱۲}{۴۲} = \frac{۲}{۷}$$

۱۷. گزینه‌ی «۲»

مساحت قطاع مربوط به زاویه‌ی α تو نمودار دایره‌ای برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} r^2 \alpha \Rightarrow S = \frac{1}{2} (1)^2 \alpha = \frac{\alpha}{۲}$$

پس باید α رو حساب کنیم (برحسب رادیان):